

Indicadors de conjuntura econòmica

ÍNDEX DE PREUS DE CONSUM, DE PREUS INDUSTRIALS I DE PRODUCCIÓ INDUSTRIAL

CATALUNYA 2019-2020

	Variació mensual (%)	Variació interanual (%)
Índex de preus de consum ¹	0,1	-0,5
Índex de preus industrials ¹	0,2	-2,0
Índex de producció industrial	-	-14,2 ²

Font: Idescat.

1) Darrera dada: setembre 2020.

2) Variació interanual de la mitjana anual de l'índex dels vuit primers mesos de l'any (2019-2020), corregit d'efectes de calendari (dades provisionals pels darrers tres mesos).

Indicadors de mercat de treball

ATUR REGISTRAT, CONTRACTES I AFILIACIÓ

CATALUNYA Setembre 2020

		Var. Interanual (%)
Atur registrat ¹	478.201	28,3
	Homes	33,6
	Dones	24,4
Ctes. indefinits ¹	31.658	-32,4
	Homes	-33,3
	Dones	-31,5
Ctes. temporals ¹	185.034	-29,1
	Homes	-28,3
	Dones	-30,0
Afiliació. Total Sistema ²	3.341.309	-2,8

1) Font: Observatori del Treball i Model Productiu. Departament de Treball, Afers Socials i Famílies.

2) Font: Seguretat Social. Ministeri d'Inclusió, Seguretat Social i Migracions.

Contaminació i canvi climàtic a la Mediterrània

DADES SOBRE EL LITORAL CATALÀ, LA CONTAMINACIÓ PER PLÀSTICS I EL CANVI CLIMÀTIC

LITORAL	650 km	CONTAMINACIÓ	1 ítem de plàstic/5 m ² al mar català
	70 municipis		26 kg de plàstic/km de costa
	238 habitants/km ²		87% àrees avaluades estan contaminades
CANVI CLIMÀTIC	15.469 hab./km ² a Barcelona	CANVI CLIMÀTIC	97% residus flotants són de plàstic
	43% de la població		72% residus del llit marí són de plàstic
	78% dels hotels		65% residus a la costa són envasos d'un sol ús
	78% dels càmpings		37% residus a les platges són de plàstic
	56% de segones residències		31% residus a les platges són burilles de cigarret
TEMPERATURA ATMOSFÈRICA	PRESENT	TEMPERATURA ATMOSFÈRICA	FUTUR
NIVELL DEL MAR	0,3° C per dècada	RECURSOS HÍDRICS	0,8 – 1,4° C per dècada
	4 cm d'increment per dècada		10 - 22% menys l'any 2051

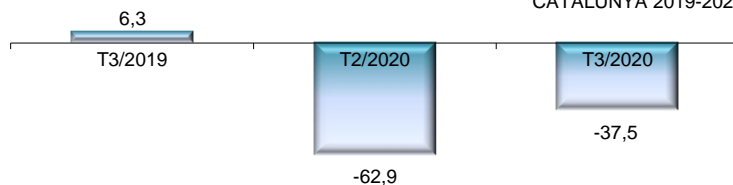
Unitats: valors absoluts i percentatges.

Font: elaboració pròpia a partir de fonts diverses.

Aquestes dades resumeixen l'estat del mar i el litoral català, així com, la contaminació per residus de plàstic, atès que conformen la majoria de la brossa marina. Altrament, també es presenten alguns dels impactes presents i futurs del canvi climàtic a Catalunya.

CLIMA EMPRESARIAL: MARXA DEL NEGOCI

CATALUNYA 2019-2020

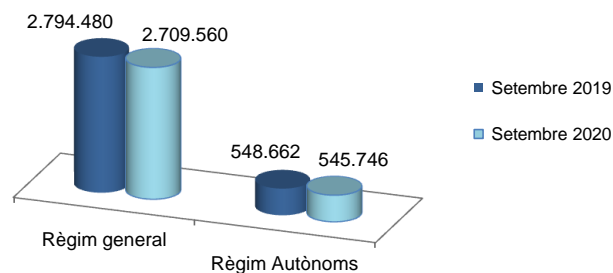

Unitats: saldo de respostes (diferència entre percentatges de resposta "Alça" i "Baixa").
Font: Idescat.

Aquest darrer mes de setembre els preus de consum han augmentat el 0,1% i la variació interanual ha estat negativa, del -0,5%. Els preus industrials han incrementat el 0,2% en el mateix mes i acumulen una caiguda interanual del 2%. La producció industrial dels vuit primers mesos de l'any ha estat, com a mitjana, el 14,2% més baixa que la del mateix període de l'any anterior. En el tercer trimestre d'enguany, el clima empresarial -pel que fa a l'indicador de marxa del negoci- no ha estat tan negatiu com el del segon trimestre però està clarament per sota del d'ara fa un any.

AFILIACIÓ A LA SEGURETAT SOCIAL

CATALUNYA 2019-2020

Al mes de setembre¹ l'afiliació a la Seguretat Social ha disminuït un 2,8% respecte al mes de setembre de l'any anterior. En el mateix període els treballadors afiliats al règim general² han tingut un decrement del 3% i els treballadors afiliats al règim especial d'autònoms³ han tingut un decrement del 0,5%.

(1) Afiliats en alta el darrer dia de mes. (2) Exclosos del règim general el Sistema Especial Agrari i el Sistema Especial de Treballadors de la Llar. (3) Inclòs el Sistema Especial per a Treballadors per Compte Propi Agraris -SETA-.

CONTAMINACIÓ I CANVI CLIMÀTIC A LA MAR MEDITERRÀNIA

En general, el 85% dels mars de la UE estan contaminats segons els criteris de la Directiva marc de l'aigua (DMA) i la Directiva marc de l'Estratègia marina i, en risc pel canvi climàtic.

De fet, la mar Mediterrània ocupa el tercer lloc del rànquing de contaminació de la UE per pesticides i metalls pesants i és la més contaminada de plàstics del món (European Environment Agency, 2019).

Estat del mar i el litoral català

Les eines normatives, com ara la Llei de costes o la legislació territorial i urbanística no han pogut contenir l'ocupació de la primera línia de la costa catalana. El litoral està molt urbanitzat i els pocs trams agrícoles o forestals que queden no estan suficientment protegits. A més, la majoria de platges estan en reculada.

Les pressions sobre el litoral català són nombroses: creixement urbanístic i demogràfic, infraestructures construïdes a la línia de la costa i nombrosos ports i marines interiors. També caldria afegir amenaces com ara: un futur en risc pel canvi climàtic, l'augment del nivell del mar d'entre 2,7 i 5,8 mm per any a partir de 2046 o el risc d'inundacions (vegeu l'esquema al final de la pàgina anterior).

Contaminació del mar i el litoral català

Segons diverses recerques, tot i que la contaminació per metalls pesants al litoral català ha millorat gràcies a l'aplicació de la normativa europea, les inundacions poden revertir-ho. Altrament, les partícules de plàstic representen el 96,9% dels residus marins que floten al mar; a més, en totes les mostres analitzades es troben microplàstics. També s'han trobat microfibrilles sintètiques als sediments marins.

Segons l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) es recuperen de manera selectiva el 40% dels envasos de plàstic que entren al mercat, però no se sap quin percentatge acaba al mar. De fet, les escombraries poden representar el 35% de les captures d'una xarxa de pesca estàndard en una àrea urbana catalana.

Impactes ambientals, socials i econòmics

A conseqüència del canvi climàtic augmenta la temperatura atmosfèrica i del mar, la intensitat local de les pluges, així com, les sequeres meteorològiques, de manera que l'impacte en el litoral català és elevat: les platges s'han de mantenir de manera artificial i les inundacions marines afecten ports i infraestructures.

D'altra banda, els microplàstics de l'entorn acaben a l'aigua de beure i els aliments que es consumeixen, afectant la salut dels ecosistemes i humana. Breument, la contaminació marina a Catalunya i el canvi climàtic repercuteixen en la quantitat i qualitat dels productes del mar que es consumeixen, impactant en el sector pesquer i aquícola i en el de l'alimentació (peix i marisc, sal, aigua, begudes, mel, entre d'altres).

Sectors clau

El sector primari, el turisme costaner, el transport marítim, la indústria del plàstic i el comerç són part de la solució per mitigar els impactes de la contaminació i el canvi climàtic al litoral català. A continuació es resumeixen algunes dades rellevants d'aquests sectors.

La pesca i l'aqüicultura són importants per les poblacions de la costa, ara bé, les captures disminueixen i la pesca recreativa augmenta. De fet, el turisme costaner i el transport marítim són clau per l'economia catalana, malgrat l'impacte de la COVID-19 enguany,

així com, per reduir la contaminació al litoral i adaptar-se al canvi climàtic. Val a dir que el tipus de turisme a Catalunya ha significat entre d'altres, la pèrdua d'espais naturals costaners, un esforç elevat per netejar les platges a l'estiu i una gran càrrega per a les infraestructures de gestió de residus (ICTA i altres, 2019).

Dades d'alguns sectors clau a Catalunya

	34.000 21,6% 3,2%	tones de peix l'any del consum de peix a Catalunya zones de pesca i costa protegides
	12,0% 9,0% 105 4,6M 99,0M	del PIB català de l'ocupació a Catalunya creuers al port de Barcelona passatgers l'any tones de mercaderies anuals
	8,6% 4,1% 9,8% 850,0M	del VAB industrial català de l'ocupació a Catalunya de les exportacions catalanes tones de CO ₂ emeses
	80,0% 9,0%	residus marins tèxtils i de plàstic envasos del mercat es reciclen

Font: diverses fonts, dades 2017 (turisme), 2018 (pesca i indústria del plàstic) i 2019 (comerç).

La indústria del plàstic també és clau, atès que les previsions del sector de la química base i de les fibres artificials i sintètiques són de creixement; de manera que l'eficiència en l'ús dels recursos, energètica i el disseny del producte són cabdals per reduir la contaminació i mitigar el canvi climàtic. Quant al comerç, cal tenir present que els residus marins provenen de les activitats de consum a terra.

Recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I)

El CTESC ha recollit una vintena de projectes de recerca catalans en l'àmbit de la contaminació i el canvi climàtic al mar i el litoral català en els que participen les institucions catalanes: l'Institut de Recerca de la Biodiversitat (UB), l'Institut de Ciències i Tecnologia Ambiental (UAB), el Laboratori d'Enginyeria Marina (UPC), el grup TecnAtox (URV), els centres de recerca de la Generalitat com el CREAM o l'Institut de Ciències del Mar i el Centre d'Estudis Avançats de Blanes del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC).

Iniciatives públiques, ciutadanes i privades

Les iniciatives de l'Administració tenen a veure amb: l'adhesió a pactes internacionals, per exemple, l'aprovació del Pla nacional per la implementació de l'Agenda 2030 i el compromís de complir-ne els objectius de desenvolupament sostenible (ODS); la lluita contra el canvi climàtic; la millora de la gestió dels residus en general, i dels de plàstics en particular; i les línies d'ajut. Les iniciatives ciutadanes les duen a terme associacions que han col·laborat i col·laboren en la preservació del patrimoni natural de Catalunya. Les iniciatives del sector privat les originen empreses certificades EMAS, amb etiqueta ecològica (productes i serveis) de la UE o que han signat un acord voluntari per reduir les emissions, així com, empreses adherides al Pacte per l'economia circular, entre d'altres.

Propostes per reduir la contaminació i el canvi climàtic

Són nombroses les propostes per reduir la contaminació i el canvi climàtic a la Mediterrània en àmbits com ara: l'avaluació del litoral, la reducció de la contaminació, l'adaptació al canvi climàtic, les polítiques i instruments econòmics per impulsar l'economia blava, l'ecodisseny i la responsabilitat del consum, entre d'altres.